

SAŽETAK IZVJEŠĆA 2024

ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA U PROMJENJIVOM OKRUŽENJU

NAGLASCI 2024.

Koordinirano izvješće o provedbi uloge službenika za zaštitu podataka

SIJEČANJ

VELJAČA

- Pokretanje koordinirane akcije o provedbi prava na pristup
- Mišljenje 04/2024 o pojmu glavnog poslovnog nastana voditelja obrade

- Mišljenje 08/2024 o modelima „privola ili plati“ koje primjenjuju velike internetske platforme
- Donošenje strategije za razdoblje 2024. - 2027.

TRAVANJ

SVIBANJ

Mišljenje 11/2024 o upotrebi tehnologija prepoznavanja lica za pojednostavnjenje protoka putnika u zračnim lukama

Izbor novog zamjenika predsjednika Europskog odbora za zaštitu podataka Zdravka Vukića

LIPANJ

LISTOPAD

- Smjernice o legitimnom interesu i prvi sastanak Europskog odbora za zaštitu podataka s tijelima za zaštitu podataka zemalja s odlukom o primjerenosti
- Mišljenje 22/2024 o određenim obvezama koje proizlaze iz oslanjanja na izvršitelje obrade i podizvršitelje obrade

Događanja za dionike o modelima umjetne inteligencije i „Privola ili plati“

STUDENI

UVOD

EDPB je 2024. ponovno potvrdio svoju predanost zaštiti temeljnih prava pojedinaca na privatnost i zaštitu podataka u digitalnom okruženju koje se brzo mijenja. Ključna prekretnica bilo je donošenje [nove strategije EDPB-a za razdoblje 2024. 2027.](#), u kojoj se utvrđuju prioriteta Odbora za jačanje provedbe, promicanje usklađenosti i rješavanje novih tehnoloških izazova. Strategija se temelji na četiri strateška stupa: djelotvornoj provedbi zaštite podataka, podupiranju usklađenosti, jačanje suradnje i promicanje zaštite podataka u digitalnom dobu.

Europski [odbor za zaštitu podataka \(EDPB\)](#) i dalje je imao središnju ulogu u pružanju smjernica i pravnih savjeta kako bi se osigurala dosljedna primjena [Opće uredbe o zaštiti podataka \(GDPR\)](#) u cijelom Europskom gospodarskom prostoru (EGP). Broj mišljenja u 2024. donesenih u skladu s člankom 64. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka znatno se povećao,

naglašavajući važnost tog instrumenta u promicanju ranog usklađivanja u pitanjima opće primjene.

Kako bi podržao razumijevanje i provedbu obveza u pogledu zaštite podataka, EDPB je dodatno proširio svoje aktivnosti informiranja. [Vodič za zaštitu podataka za mala poduzeća](#), pokrenut 2023., dostupan je na 18 jezika, a izrađen je novi niz sažetaka smjernica kako bi se nestručnoj publici pomoglo u snalaženju u ključnim temama u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

Odbor je istodobno aktivno doprinio međuregulatornoj suradnji suradnjom s partnerima iz EU-a i međunarodnim partnerima, uključujući Ured Europske unije za umjetnu inteligenciju i Skupinu na visokoj razini vezano za Akt o digitalnim tržištima. Tim se naporima naglašava sve veća uloga Odbora u oblikovanju zaštite podataka u sve povezanijem regulatornom okruženju.

1. TAJNIŠTVO EDPB-a

[Tajništvo](#) EDPB-a u 2024. znatno je unaprijedilo svoje kapacitete za djelotvoran odgovor na sve dinamičnije regulatorno okruženje, čime je ojačalo svoju ključnu ulogu u poštovanju prava na zaštitu podataka.

Tajništvo osigurava sveobuhvatnu analitičku, administrativnu i logističku potporu za sve aktivnosti Europskog odbora za zaštitu podataka. Ono posebno doprinosi izradi mišljenja o dosljednoj primjeni i dokumenata smjernica te upravljanju sudskim sporovima, čime se osigurava snažna potpora u svim operacijama Europskog odbora za zaštitu podataka.

Važno područje razvoja bila je digitalna transformacija Tajništva i poboljšanje unutarnjih informacijskih sustava. Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI) ostao je središnji te je tijekom godine olakšao više od 5,644 postupka, što je znatno povećanje u odnosu na prethodne godine. Kako bi se poboljšalo korisničko iskustvo, uvedeni su novi centralizirani resursi za osposobljavanje i video vodiči, čime se tijelima za zaštitu podataka pojednostavnjuje pristup informatičkim alatima EDPB-a i poboljšava njihova učinkovita upotreba.

Tajništvo je poduprlo Odbor u njegovu međuregulatornom radu blisko surađujući s regulatornim tijelima EU-a kao što su Europski odbor za inovacije u području podataka i Skupina na visokoj razini vezano za Akt o digitalnim tržištima. Nadalje, uloga Tajništva u podupiranju [Koordinacijskog odbora za nadzor \(CSC\)](#) povećala se kako su se zadaće CSC-a proširile, posebno u pripremi za nadzor ključnih opsežnih informacijskih sustava EU-a, uključujući vizni informacijski sustav (VIS) i europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS).

Transparentnost i odgovornost i dalje su ključni prioriteti, a tajništvo je upravljalo s 38 zaprimljena zahtjeva za javni pristup dokumentima EDPB-a. Osim toga, Tajništvo je tijekom godine organiziralo više od 530 sastanaka, što je znatno više od aktivnosti iz prethodne godine.

Proaktivnom prilagodbom novim tehnološkim izazovima i regulatornim odgovornostima Tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka pružilo je potporu djelotvornoj provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i ojačalo okvir

suradnje za zaštitu prava na privatnost podataka u cijeloj Europi.

2. EUROPSKI ODBOR ZA ZAŠTITU PODATAKA – AKTIVNOSTI 2024.

EDPB je 2024. znatno ojačao svoju ključnu ulogu u osiguravanju dosljednog tumačenja i pouzdane provedbe pravila o zaštiti podataka u cijeloj Europi. U kontekstu brzog tehnološkog napretka i sve veće digitalne složenosti EDPB je 2024. svojim smjernicama i radom na dosljednoj primjeni riješio nove izazove u području zaštite podataka. Tijekom godine Odbor je donio ključna mišljenja o dosljednoj primjeni, sveobuhvatne opće smjernice i utjecajne izjave o važnim zakonodavnim promjenama. Te su mjere znatno doprinijele osiguravanju usklađenog regulatornog okvira, čime se oblikuje europsko okruženje za zaštitu podataka i jačaju temeljna prava pojedinaca na privatnost i zaštitu podataka.

2.1 MIŠLJENJA O DOSLJEDNOJ PRIMJENI

Članak 64. stavak 1. GDPR Mišljenja

Europski odbor za zaštitu podataka objavio je 2024. 20 mišljenja na temelju članka 64. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, koja se prvenstveno odnose na odobrenje obvezujućih korporativnih pravila kako bi se olakšao siguran međunarodni prijenos podataka unutar multinacionalnih poduzeća. Osim toga, Odbor je pružio jasnoću kroz mišljenja o nacrtu zahtjeva za akreditaciju za certifikacijska tijela i subjekte za praćenje kodeksa ponašanja. Ta su mišljenja bila ključna za poboljšanje ujednačenog tumačenja i primjene standarda Opće uredbe o zaštiti podataka u državama članicama.

Članak 64. stavak 2. GDPR Mišljenja

Europski odbor za zaštitu podataka donio je 2024. osam mišljenja o dosljednosti u skladu s člankom 64. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka, a u nastavku su navedena najrelevantnija mišljenja:

- [U Mišljenju 04/2024 o pojmu glavnog poslovnog nastana voditelja obrade u Uniji u skladu s člankom 4.](#)

[stavkom 16. točkom \(a\) Opće uredbe o zaštiti podataka](#) pojašnjeni su kriteriji za utvrđivanje glavnog poslovnog nastana voditelja obrade u EU-u. To je pojašnjenje bilo ključno kako bi se tijelima za zaštitu podataka omogućilo točno i dosljedno utvrđivanje nadležnosti u skladu s člankom 4. stavkom 16. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka;

- [U Mišljenju 08/2024 o valjanoj privoli u kontekstu modela „privola ili plati“ koje provode velike internetske platforme naglašeni su ključni zahtjevi kako bi se osiguralo da privola koju daju korisnici ostane istinski dobrovoljna i informirana, čime se štite autonomija i izbor pojedinca;](#)
- [U Mišljenju 11/2024 o upotrebi prepoznavanja lica za pojednostavnjenje protoka putnika u zračnim lukama \(usklađenost s člankom 5. stavkom 1. točkama \(e\) i \(f\) te člancima 25. i 32. Opće uredbe o zaštiti podataka\) istaknute su](#) ključne točke usklađenosti kao što su obveze transparentnosti, procjene proporcionalnosti i stroge zaštitne mjere potrebne za zaštitu osjetljivih biometrijskih podataka i prava putnika na privatnost;
- [Mišljenje 22/2024 o određenim obvezama koje proizlaze iz oslanjanja na izvršitelje obrade i podizvršitelje obrade pružilo je](#) jasne smjernice o ugovornim sporazumima, potrebnim mehanizmima nadzora i mjerama kojima se osigurava odgovornost i usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka u cijelom lancu obrade podataka;
- [U Mišljenju 28/2024 o određenim aspektima zaštite podataka povezanim s obradom osobnih podataka u kontekstu modela umjetne inteligencije](#) naglašena je potreba za transparentnošću, pouzdanim mehanizmima objašnjivosti i kontinuiranim nadzorom kako bi se ublažili rizici za privatnost i poštovala prava ispitanika.

2.2 OPĆE SMJERNICE

Europski odbor za zaštitu podataka donio je 2024. četiri smjernice, od kojih su dvije dovršene nakon javnog savjetovanja pokrenutog 2023., kojima su osigurani ključni

resursi za potporu organizacijama u postizanju i održavanju usklađenosti s Općom uredbom o zaštiti podataka. Konkretno, [u Smjernicama 01/2024 o obradi osobnih podataka na temelju članka 6. stavka 1. točke \(f\) Opće uredbe o zaštiti podataka](#) pružena su detaljna pojašnjenja, uključujući praktični primjeri i metodologije procjene, te su preporučene postupovne zaštitne mjere kako bi se osigurala ravnoteža legitimnih interesa u odnosu na prava i slobode ispitanika.

[Smjernice 02/2024 o članku 48. Opće uredbe o zaštiti podataka](#) sveobuhvatno su se bavile prekograničnim prijenosima podataka u skladu s člankom 48. Opće uredbe o zaštiti podataka, u kojima su detaljno opisane potrebne zaštitne mjere, procjene i mehanizmi kako bi se osiguralo da su prijenosi usklađeni sa standardima Opće uredbe o zaštiti podataka, s posebnim naglaskom na međunarodnim prijenosima podataka te sudskim i administrativnim zahtjevima za pristup podacima. Smjernice su organizacijama ponudile praktične strategije za sigurno i usklađeno snalaženje u složenim međunarodnim tokovima podataka.

Nadalje, Europski odbor za zaštitu podataka donio je dvije dodatne smjernice nakon javnog savjetovanja, čime je ojačao svoju predanost transparentnosti i suradnji s dionicima. Tim uključivim pristupom poboljšana je primjenjivost i praktičnost dokumenata smjernica, čime je poduzećima svih veličina olakšana usklađenost.

2.3 IZJAVA O NOVIM ZAKONSKIM RJEŠENJIMA

Tijekom 2024. Europski odbor za zaštitu podataka pridonio je postupku donošenja zakona davanjem šest izjava:

- [izjava 1/2024 o zakonodavnim promjenama u vezi s Prijedlogom uredbe o utvrđivanju pravila za sprečavanje i suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece](#) bavila se predloženom uredbom Europske komisije o tom ključnom pitanju. Iako priznaje važnost borbe protiv takvih kaznenih djela, Odbor je naglasio potrebu da se sve mjere u potpunosti pridržavaju temeljnih prava, posebno pravo na privatnost i zaštitu podataka. U izjavi se izražava zabrinutost zbog mogućnosti općeg i neselektivnog

praćenja privatnih komunikacija te se poziva na proporcionalnost i preciznost;

- [u Izjavi 2/2024 o paketu o pristupu financijskim podacima i plaćanjima](#) naglašena je ključna potreba za sveobuhvatnim mehanizmima zaštite podataka u sektoru financijskih tehnologija koji se brzo razvija, čime se osigurava povjerenje i sigurnost potrošača;
- [izjava 3/2024 o ulozi tijela za zaštitu podataka u okviru Akta o umjetnoj inteligenciji](#) zagovara jasno razgraničenje dužnosti, učinkovite nadzorne ovlasti i odgovarajuće resurse kako bi se osiguralo da tijela za zaštitu podataka mogu čvrsto poštovati standarde zaštite podataka u kontekstu sve veće upotrebe umjetne inteligencije;
- [u Izjavi 4/2024 o nedavnim zakonodavnim promjenama u vezi s Nacrtom uredbe o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila za provedbu Opće uredbe o zaštiti podataka](#) preporučeni su pojednostavnjeni postupci i jasne smjernice kako bi se olakšale brze, učinkovite i dosljedne mjere regulatornih tijela u rješavanju prekograničnih slučajeva, čime se osigurava snažnija zaštita prava pojedinaca;
- [izjava 5/2024 o preporukama Skupine na visokoj razini za pristup podacima za učinkovito izvršavanje zakonodavstva](#) odgovorila je na preporuke Skupine na visokoj razini za pristup podacima za učinkovito izvršavanje zakonodavstva, naglašavajući potrebu za usklađivanjem poboljšanih sposobnosti razmjene podataka sa ojačanim zaštitnim mjerama kako bi se održavao temelj zaštite privatnosti;
- [Izjava 6/2024 o Drugom izvješću o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka – poticanje međuregulatorne dosljednosti i suradnje](#) odgovorila je na drugo izvješće Europske komisije o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, prepoznajući pozitivan napredak i ističući područja koja je potrebno dodatno poboljšati.

2.4 SAVJETOVANJE S DIONICIMA

EDPB je 2024. nastavio proaktivno surađivati s dionicima kako bi povećao transparentnost, jasnoću i djelotvornost svojih smjernica. Odbor je predan osiguravanju relevantnosti i praktične primjene smjernica te je tijekom godine provodio ciljne aktivnosti savjetovanja.

Sedmu godinu zaredom Europski odbor za zaštitu podataka proveo je svoju godišnju anketu među dionicima u skladu s člankom 71. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka, prikupljajući ključne povratne informacije o praktičnoj provedbi svojih smjernica. Ključni dionici, uključujući stručnjake za zaštitu podataka i privatnost iz akademske zajednice, stručnjake iz industrije i predstavnike nevladinih organizacija, aktivno su doprinijeli uvidima u učinkovitost i upotrebljivost smjernica. Ispitanici su posebno cijenili jasnoću i praktičnu primjenjivost smjernica, naglašavajući njihovu važnost u pojednostavnjenju zadaća usklađivanja.

Osim toga, EDPB je 2024. organizirao nekoliko ciljanih događanja za dionike osmišljenih za poticanje otvorenog dijaloga i uzajamnog razumijevanja među regulatornim tijelima, predstavnicima industrije, organizacijama civilnog društva i akademskim institucijama. Tim interaktivnim sastancima dionicima su pružene mogućnosti za razmjenu iskustava, raspravu o izazovima i predlaganje poboljšanja regulatornog okvira. Povratne informacije dionika dosljedno su upućivale na potrebu za dodatnim praktičnim resursima, kao što su vizualna pomagala, interaktivni materijali i objašnjavajući sadržaj, kako bi se bolje pojasnili složeni tehnički koncepti.

Kako bi odgovorio na tu potrebu, Europski odbor za zaštitu podataka pokrenuo je novu inicijativu za pružanje sažetih informativnih članaka uz svoje smjernice, čiji je cilj zadovoljiti potrebe dionika pojednostavnjenjem i pojašnjavanjem ključnih koncepata.

Općenito, savjetovanja s dionicima nastavila su znatno oblikovati inicijative Europskog odbora za zaštitu podataka, čime su ojačani transparentnost, odgovornost i sposobnost reagiranja Odbora.

2.5 ZASTUPANJE EDPB-A U SVIJETU

EDPB je 2024. sudjelovao u ključnim međunarodnim forumima, poticao stratešku suradnju i rješavao ključna pitanja u području zaštite podataka i privatnosti. Predsjedništvo EDPB-a pridonijelo je u 34 visoko profilirana govornička angažmana tijekom cijele godine.

3. SURADNJA U PROVEDBI I PROVEDBA OD STRANE TIJELA ZA ZAŠTITU PODATAKA

Tijekom 2024. nacionalna tijela za zaštitu podataka i dalje su imala ključnu ulogu u zaštiti prava pojedinaca na zaštitu podataka, osiguravajući dosljednu i učinkovitu provedbu Opće uredbe o zaštiti podataka u cijeloj Europi. Europski odbor za zaštitu podataka olakšao je koordinirana djelovanja i pružio ciljanu potporu suradnji u provedbi.

3.1 EDPB AKTIVNOSTI OKO PODRŠKE U PODRUČJU PROVEDBE

Europski odbor za zaštitu podataka pojačao je svoje napore za poboljšanje suradnje među tijelima za zaštitu podataka ciljanim inicijativama, pokretanjem svoje treće koordinirane provedbene mjere usmjerene na pravo na pristup, ključno područje usklađenosti koje su zajednički utvrdila tijela za zaštitu podataka. Osim toga, skupina stručnjaka za potporu ojačala je provedbene kapacitete tijela za zaštitu podataka pružanjem specijaliziranog znanja i olakšavanjem projekata suradnje, posebno u pogledu složenih i novih tema kao što su umjetna inteligencija, mehanizmi privole na digitalnim platformama i tehnologije prepoznavanja lica.

EDPB je 2024. potpisao Memorandum o suradnji s PEReN-om, međuresornim uredom koji djeluje u okviru RADA francuskog ministarstva gospodarstva, kulture i digitalne tehnologije. Taj je sporazum važan korak u jačanju tehničke suradnje kako bi se odgovorilo na nove izazove u području zaštite podataka diljem Europe. Osim toga, osnovana je radna skupina ChatGPT. Radna skupina

nastala je kao zajednički napor za premošćivanje nedostataka, osiguravanje dosljedne primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i uklanjanje jedinstvenih rizika povezanih s aktivnostima obrade ChatGPT-a.

3.2 SURADNJA NA TEMELJU OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA

Tijela za zaštitu podataka nastavila su djelotvornu suradnju putem sustava IMI, a 2024. pokrenuta su ukupno 982 postupka povezana s jedinstvenom kontaktnom točkom (članak 60. Opće uredbe o zaštiti podataka), od čega je 485 konačnih odluka. Taj pristup usmjeren na suradnju pojednostavnio je rješavanje složenih predmeta, promovirao regulatornu usklađenost i osigurao snažnu zaštitu prava pojedinaca diljem Europe.

3.3 OBVEZUJUĆE ODLUKE

Uzimajući u obzir poboljšanu suradnju i poboljšanu izgradnju konsenzusa među tijelima za zaštitu podataka, Europski odbor za zaštitu podataka 2024. nije donio obvezujuće odluke na temelju članka 65. Opće uredbe o zaštiti podataka i članka 66. Opće uredbe o zaštiti podataka. Nepostojanje takvih odluka naglašava učinkovitost prekogranične suradnje na nacionalnoj razini.

3.4 SAŽETAK SLUČAJA

Europski odbor za zaštitu podataka 2024. naručio je svoj treći tematski sažetak predmeta o pravu na pristup u okviru svoje inicijative SPE. Sažetak slučaja pregled je odluka nadzornih tijela donesenih u okviru postupka „sve na jednom mjestu“ o određenoj temi. Svrha je tih sažetaka dati tijelima za zaštitu podataka i široj javnosti, uključujući stručnjake za privatnost, uvid u odluke koje su donijela tijela za zaštitu podataka nakon postupaka prekogranične suradnje.

3.5 NACIONALNI PREDMETI

Tijekom godine tijela za zaštitu podataka aktivno su izvršavala svoje korektivne ovlasti kako bi osigurala usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka u različitim sektorima u državama članicama. Tijela za

zaštitu podataka provela su istražne mjere, ograničenja obrade, zabrane i izrekla su znatne novčane kazne u vezi znatnih povreda Opće uredbe o zaštiti podataka. Te nacionalne provedbene mjere, detaljno opisane u godišnjem izvješću, ističu čvrstu predanost tijela za zaštitu podataka zaštiti temeljnih prava na zaštitu podataka i promicanju usklađenosti u cijeloj Europi.

Tijela za zaštitu podataka ukupno su 2024. izrekla novčane kazne u iznosu većem od 1,2 milijarde eura. Detaljna raščlamba novčanih kazni izrečenih 2024. nalazi se u poglavlju 3. godišnjeg izvješća, kao i neiscrpan popis nacionalnih provedbenih mjera.

DETALJI KONTAKTA

Poštanska adresa

Rue Wiertz 60, B-1047 Bruxelles

Adresa ureda

Rue Montoyer 30, B-1000 Bruxelles